

PROGRAMME

*TUHOE WHANUI KI TE
KOKO KI OHIAWA
KAPA HAKA*

*TE HUI AHUREI
A
TUHOE
(TUHOE FESTIVAL)*

*EASTER WEEKEND
(9-12 APRIL 1993)*

PERFORMERS:

Nga wahine:

Joyanne Sullivan, Corrina Biddle, Donna McCormack, Keita Hudson, Kym Hudson, Moko Montrose, Aroha McCormack, Sonia Te Papa, Tangiahua Churchwood, Marina McCormack, Katina Andrews, Puti Manuel, Tangihaere Helmbright, Keriann Steadman, Dooney Hunuhunu, Sam, Tania Edwards, Da Haare, Casey Abraham

Nga tane:

Horomona Manuel, Richard Hemopo, Allen Hemopo, Phillip Pulman, Norman Collins, Dion Waikato, Jason Ranapia, Dave, Trevor Te Haukamau, Peter Paikea, Arnie Shaw, Eddie Hudson,

**Koi nei nga waiata kai te waiatatia e te kapa
haka o Tuhoe Whanui Ki Te Koko Ki Ohiwa.**

ENTRY

Kaea: Ko te hokinga mai

Katoa: Matou te Rangatahi

Nga uri o Tuhoe e

Takahuri ana

Te hoki mai

I nga auahi o

Te ao pakeha

Rere tika

Kia rite tonu

Te hoki e

Iahaha

Kaea: Tu hikitia ra

Tu hapaina ra

Kaea: Tu hikitia ra

Tu hapaina ra

Katoa: Tenei a Tuhoe Potiki

Ki te tae whakawaho ki Ohiwa

Mai Te-umu-Tao-noa-a-Tairongo

I aha aha

(continued)

**No hea te manuhiri
No runga te manuhiri
No raro te manuhiri
No te Tii no Te Ta
No te waka o Mataatua haere mai
Te Aparangi ihiihi haere mai
Te Aparangi wehiwehi ki te hui
Whakanui i taku Maoritanga
Aue e ara Tuhoe whanui ki Ohiwa**

**Na Piwai Tuhua me Hohepa Kereopa i tito nga
kupu ki tenei waiata.**

Poi

- Kaea:** Haere ma ra e hika
Tatau ki te whiri i te kite
Raranga tipoti e ...
- Katoa:** Takahia te rori ki Puhangahau
Ki reira tatau ka harakuku e
Ka tahi ka rua ka toru poroa tuawha e
Whakahokia mai ki nga kuia
Toretore haehaea ...
Whakapaharo hapine
Ka whiri tonu ai e
- Kaea:** Haere mai ra e hika tatau
Ki te mahi te taonga
Ki te mahi harakeke e
- Katoa:** Huraina e hine o panekoti
Kia pai ai te miro muka e
Pupuhia ka hari ki te wai
Ka tuku o whitau ki roto
Whakaeritia ki a maroke
Ka whatu ai e
Takawiri takawiri i te miro whatu
Taniko e
- Kaea:** Noho ia e hika tatau ki te miro
Ki te whatu taniko e
Ki te whatu taniko hi!

Raurakau

- Kaea:** Haeremai ra i nga manuhiri
tuarangi
- Katoa:** Na taku pohiri koe tiki atu i te taha
O te Rangi
- Wahine:** Haeremai
- Tane:** Haeremai
- Wahine:** Haeremai
- Tane:** Haeremai
- Katoa:** Haere haere haeremai
- Kaea:** E no wai te ope hurimai nei te
Huarahi
- Katoa:** Nou nei tika mai nei taua ai nga wa
- Wahine:** Haeremai
- Tane:** Haeremai
- Wahine:** Haeremai
- Tane** Haeremai
- Katoa:** Hei runga
Hei raro
Hi ha hi!

Te Whakawhiti

- Kaea:**   He wahine he whenua i mate rawa
                  Ka ngaro te tangata
- Katoa:**   Kia puta ka puta
                  Kia ora ka ora
- Kaea:**   Te ira tangata
                  Ki te whai ao
                  Ki te ao marama
- Katoa:**   He ngaro ka kitea
                  He mate ka ora
                  Tau arai i te po
                  Titoko i te ao marama
                  Te tipuna
                  Hine-nui-i-te-po
                  Po uriuri tangotango
                  Tihei mauri ora

Whakawatea:

Wahine: **Maru o Ihowa**

Katoa: **Me mihi ki nga kapa**

Ki nga rohe

Kua tau nei

Kua mutu nga mahi e

Kua huri te tira nei

Ki te kainga

Noho mai ra

E te iwi

Ki raro i te Maru o Ihowa

Iahaha

Tenei taku tira

Ka takahi atu nei

I te ara ki te wa kainga e

Noho ake koutou

I raro i te manaakitanga

O te runga rawa e

Ara Po

Haka Na Ngai Tuhoe

Te Puru

Kaea: Ko te puru

Katoa: Ko te puru koa
Whakatangatanga ki runga
Whakatangatanga ki raro
Kore te ora tae mai ki konei
I te ture o te mate
Pu kawautia koa
A ha ti a ha ta a ha to
A ha te riri e

Kaea: Ko nga ngirangira

Ko nga hotahota o te whitau
Tapahia

Katoa: Ka e ho

Kaea: Ka awheawhea ko te rua
Tamariki

Katoa: Ka e ho

Kaea: Nau ano i whai mai ki aku nui

Katoa: Ka e ho
I kite ai koe
Ka e ho
I taku taurape
Ka e ho
I te ra nui o tara o te whitau
Tapahia! Ka e ho Hi!

Haka na Ngai Tuhoe

Kaea: Kia whakanga hoki au i ahau!

Katoa: Hi aue hi!

Kaea: Whakarongo mai ra!

Whakarongo mai ra!

Katoa: Hihi ana mai te rongo o te hereni i te
Waha o Haumapuhia!

Au! au! aue ha! hi!

Taku kino ki te Upokokohua ia te
Urewera!

Nana nei te roi o taku whenua i
riro ai!

Iahaha

Kaea: Auahi kaka kei Poneke ra!

Katoa: Kai raro iho ko te kawana te hoa
Moenga ia Timikara!

Ko te ure i takaia nei ki te rau o te
Nooti tiaia mai hoki ki te rau o te
Hiriwa!

Kia pai ai koe te kai i te
whenua e!

Iahaha!

(continued)

Kaea: Tona tuatahi

Katoa: Na te karimana kia tuku atu te
ruri no te Rohe Potae!
Ka hoki atu taku mihi ki te
urunga tapu!
Kei raro iho ko te ope hoia hei
Hopu i ahau ki te whareherehere Aue!
Kati maku ko te whakahoki i nga
Mahi kikino a te kawana e patu nei!
Taku whenua e
Iahaha

Kaea: E hara taku mana i te mana hau

Katoa: He mana tawhito tonu taku mana
Ruru rawa mai ka ruru mai
Ka mahora nga ture ki te urunga
Tapu
E ai te kauika pakake na Te Turuki ki
Wainui
Heke mai ano ko te kawana ki te kohi
Atu i te roi a Tuhoe e
Hei roi mo tana whenua mo
Ruatahuna e
Kei pau i te whanako nei i a Timikara!
Pairi taku poho e
AUE AUE AUE HA HI!!

Na Piwai Tuhua i tito tenei waiata i te wiki pakeha tekau ma wha o Pepuere te tau tahi mano iwa rau iwa tekau ma toru.

Waiata-a-ringa

Tane: Tangihia
             Nga Aitua
             Katoa e

Katoa: E takoto mai nei e
             I nga marae maha e
             O te Motu
             Haere ra
             Moe mai koutou
             I roto i
             Te Atua

Tane: Haku ake nei
             Matau
             Wehe atu ra

Katoa: Kei konei au e
             Noho ake ana
             I te Koko ki Ohiwa
             Whakarongo rua aku taringa
             Ki te karanga o nga tipua
             O Hinepukohurangi
             Raua ko te maunga
             E karanga ake ana raua
             Ki nga uri whakatipu
             Hoki mai ra e te iwi
             Hoki mai ra e te iwi

(continued)

**Na Piwai Tuhua i tito tenei waiata i te wiki
pakeha tekau ma wha o Pepuere te tau tahi
mano iwa rau iwa ~~waiata a toru~~ ^{inga}**

Tane: ~~Na Tangihia~~
~~Na Nga itua~~ ^{Wai Tuhua} i tito tenei waiata i te wiki pakeha teka
atoa e

atoa: E takoto mai nei e
nga ma ae maha e
te otu
ae e a
oe mai koutou
oto i
Te tua

Tane: ~~aku ake nei~~
~~atau~~
~~he atu a~~

atoa: ei konei au e
~~Noho ake ana~~
te oko ki hiwa
~~haka ongo ua~~ ^{aku ta} ~~inga~~
i te ka anga o nga tipua
inepukohu angi
~~Raua ko te maunga~~
~~E ka anga ake ana aua~~
i nga u i whakatipu
oki mai a e te iwi
oki mai a e te iwi

ontinue